

COLUMN

WAKKER

Margreeth Kloppenburg

Margreeth Kloppenburg publiceert, spreekt en adviseert over integriteit in de beroepspraktijk. Ze is verbonden aan o.a. de Hogeschool Utrecht, Nyenrode Business University, bestuurslid Stichting Beroepseer en lid van de adviesgroep Ethiek, cultuur en gedrag van de NBA.

Er zijn nachten, met als toppunt de periode van het schrijven en samenstellen van *Artikel 5, de beroepseer van de accountant*, dat ik wakker lig van accountants. Tot mijn eigen ergernis natuurlijk, want helder schrijven of praten gaat beter met een helder hoofd. Ik spreek mezelf dan streng toe: hoeveel accountants in Nederland, Margreeth, liggen er nu wakker van jou? Het antwoord (nul) helpt doorgaans wel de slaap weer te hervatten. Betrokkenheid bij je werk is een groot goed, maar een mens kan ook overdrijven.

In het Goed Werk-project van professor Howard Gardner, een grootschalig onderzoek dat plaatsvond onder professionals, komt 'betrokkenheid' naar voren als een van de criteria van goed werk. De andere twee criteria zijn dat het werk technisch excellent is (van hoge kwaliteit) en dat het op een ethisch verantwoord manier wordt uitgevoerd. Of simpel gezegd: het is *excellent, engaged and ethical*.

Ook in mijn recente ontmoetingen met uw beroepsgroep valt deze drievoudige helix in vruchtbare aarde, want het roept bij iedereen herkenning op. Of de accountants in de zaal nu werken bij een kantoor, bij de toezichthouder, bij de overheid of bij een internal auditafdeling. Misschien niet omdat het werk dat men verricht een op een aan de criteria voldoet, maar wel omdat het zo zou moeten zijn. Het doorlopende streven naar goed werk geeft, naast herkenning, ook richting aan het werk.

Het maakt dat ik bij het werken met professionals een aantal zaken goed in het snotje houd: wat je brengt moet inhoudelijk hout snijden, het moet de zaak verder brengen (want wat zitten we hier anders te doen met elkaar) en het moet gemeend zijn.

In een interview met Richard Sennett, socioloog en auteur van onder andere *De Ambachtsman*, haalt hij aan dat er (sinds de Verlichting) een interessante dwarsverbinding is tussen goed vakmanschap en burgerschap. Hij legt uit dat wanneer professionals hun werk lang en goed doen, zij een gevoel voor complexiteit ontwikkelen. Daardoor zien zij dat er vaak geen simpele oplossingen zijn voor ingewikkelde (*wicked!*) problemen. De praktische wijsheid van de vakman, degene met de poten in de klei, biedt zo (mits georganiseerd) tegenwicht aan de politieke realiteit.

Het is een boodschap die op dit moment in uw sector, waar commissies zich bezighouden met de vormgeving van uw dagelijkse praktijk, best wel even wat extra aandacht zou mogen krijgen.

Als u als betrokken professional tegenwicht wilt bieden, is het zaak betrokken te raken. Frustratie over hoe anderen zich (met de beste intenties) bemoeien met uw vak is een krachtige motivatie om in beweging te komen. Ik ben licht optimistisch (ook een morele keuze trouwens, volgens Popper). Er zijn debatten, er ontstaan themagroepen en er zijn keuzes gemaakt om de beroepsorganisatie herin te richten langs inhoudelijke lijnen met ruim baan voor beroepsontwikkeling.

Het is, kortom, een goed moment om als beroepsbeoefenaar zelf wakker te worden en de teugels in handen te nemen. Opdat ik kan gaan slapen. ←